

Karşıyaka / İzmir'den Merhabalar,

Olimpiyatların 8. turunda takımlarımızın galip gelmesiyle sporcularımız mutlu bir şekilde bir sonraki tura çıkmış olmalıdır. Özellikle de, bay takımımızın aynı puanda olduğumuz diğer kuvvetli rakiplerimize nazaran nispeten iyi bir eşlendirme ile Moğolistan ile karşılaşması, tekrar üst basamaklara çıkmamıza imkan tanıdı. GM Gurevich'in dinlendirilmesine karşın, ulusal takımımız 4-0 skoruyla galibiyeti elde etmeyi başardığında 8 tur sonunda 15. sıraya yükseldiğimizi görüyorduk!

Günün en güzel partisini kazanan oyuncumuz ise, 2. masada IM Atakişi oldu. Aynı zamanda 2005/6 sezonunun şampiyonu BJK'nın İş Bankası Süper Ligi'ne katılmasında çok aktif bir rol alan tecrübeli oyuncunun, özellikle de beyaz taşlarla, Sicilya Savunması'nın keskin konumlarına girmekten çekinmemesi, daha önce kendisine GM Stohl, GM Ruck gibi kuvvetli rakipler karşısında galibiyetler getirmişti. Sözü daha fazla uzatmadan, adeta 'tek kale futbol maçı'nı andıran partiye geçelim.

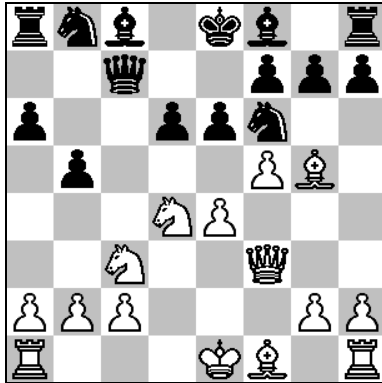
IM Umut Atakişi (2419) – Bayarsaihan Gundavaa (2124)

37. Satranç Olimpiyatları, Torino 2006, [B96]

1 e4 c5 2 ♘f3 d6 3 d4 cxd4 4 ♘xd4 ♘f6 5 ♘c3 a6 6 ♙g5 e6 7 f4 ♚c7

Böylelikle Moğol oyuncu 7...♚b6 hamlesiyle Sicilya Savunması'nın çok derin teorik hazırlık gerektiren Zehirli Piyon varyantlarına girmek istemediğini gösteriyor.

8 ♚f3 b5 9 f5 (D)

İlk olarak 1970 yılında oynanmış Browne – Balashov ½ partisinde rastladığımız bu devamı yolu daha sonraki yıllarda Bronstein ve Yudasin gibi oyuncular tarafından da uygulanmış. Beyazlar henüz 0-0-0 fikrine girişmeden, direkt olarak merkezdeki siyah şahı baskı altına almayı hedefliyor. Tabii ki partinin devamı siyahların vereceği tepkilerle şekillenecektir, ancak oyunun bu kadar erken bir safhasında kritik bir konuma girilmesinin de enteresan olduğundan bahsedebiliriz.

9...b4

Riskli bir karar, çünkü siyahlar bu piyon sürüşüyle vezir kanadında alan kazanmayı hedeflerken, aynı zamanda hafif taşlarının gelişimini aksatıyorlar.

10 ♘cb5!?

İstanbul'da düzenlenen ve tarihin en kuvvetli açık turnuvalarından biri olan 4. Avrupa Bireysel Satranç Şampiyonası'nın ilk turunda IM Atakişi, Macar GM Robert Ruck'ı, benzer bir konumda, fakat bu defa fil ile, b5-karesinden yaptığı taş fedası sonrasında yenmişti. Bu nedenle IM Atakişi'nin kendisini gerçekten de 'evinde hissediyor' olmalı diye düşünüyorum. Elbetteki siyahların fedayı kabul etmekten başka çaresi yok.

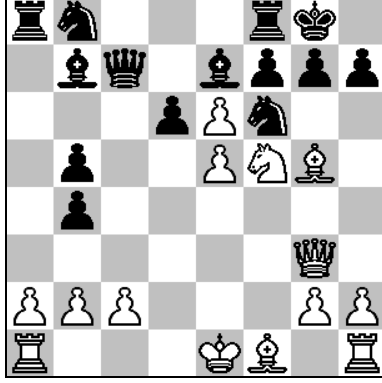
10...axb5 11 fxe6!?

Saldırıya devam etmek için enteresan bir metod, çünkü 11 ♖xb5+ hamlesi de en az partideki tercih kadar doğal nitelendirilebilirdi.

11...♗e7 12 ♗f5!

f5-karesindeki atların gizemli gücü, FIDE'nin düzenlediği antrenörlük seminerimdeki sunum konumdu. Bu noktaya ulaşmış bir at, merkezde kalmış, hatta rok atmış bir şahın karşısında ciddi tehditler ortaya koyabilmektedir. GM Tyomkin beyazların son hamlesini *ChessBase*'de yapmış olduğu analizlerinde değerlendirmeyi gözünden kaçırmış olmalı, çünkü gerçekten de f5-karesindeki at siyahların konumu üzerinde ciddi tehditler yaratılmasını sağlamaktadır.

12...0-0 13 e5 ♗b7 14 ♕g3 (D)

Beyazlar saldırısına sadık kalarak at-fil-vezir ve piyonlarıyla, özellikle de hedef noktası haline gelen g7-karesine uyguladıkları baskıyı arttırdılar. Yine de doğru bir savunmayla siyahlar mücadeleyi sürdürebilirler.

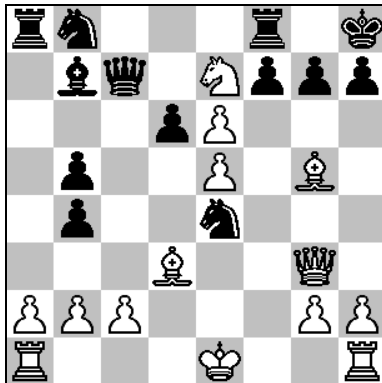
14...♗e4?

Ancak bu hamleden sonra partinin kurtarılması mümkün olmuyor. 14...dxe5! 15 ♗xf6 ♗xf6 16 e7 ♗e8 17 ♗h6+ ♗h8 18 ♗xf7+ ♗g8 sonrasında beyazların kuvvetli saldırısını nasıl somutlaştıracağı belli olmazdı. Ancak, genellikle konumu baskı altında kalan tarafın üst üste doğru hamleleri bulması kolay değildir. Moğol oyuncu kuvvetli rakibine karşı ancak aktif oynadığı takdirde puan alabileceğini düşünmüş olmalı.

15 ♗xe7+

Elbetteki önemli bir ara şah.

15...♗h8 16 ♗d3!! (D)

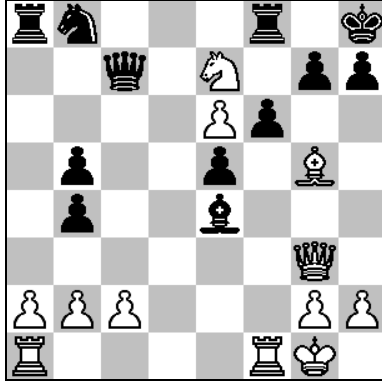
Çok zarif, fakat bir o kadar da etkili bir vezir fedası. Tabii ki 16...♗xg3 17 hxg3 devamı yolu sonrasında zaten sıkıntı altındaki siyah şahın, beyaz kalenin katılmasıyla bir de h7-karesine

uygulanan baskılar karşısında savunulması mümkün olmayacaktı. Şimdi bir anda tüm beyaz taşların hücumu katılmasına tanıklık edeceğiz.

16...dxe5 17 ♗xe4 ♗xe4 18 0-0

Şimdi bir an için arkamıza yaslanıp konum değerlendirmesi yapacak olursak, tahtada 16 ♗d3 vezir fedası sayesinde sağlanan materyal dengenin, pozisyonda ibreyi beyazların lehine çevirmiş olduğunu görürüz. Yaşanan bunca karmaşıklıktan sonra taş dengesinin yeniden sağlanmış olması çok ilginç, öyle değil mi?

18...f6? (D)

Belli ki Gundavaa, beyazların yoğun baskısı sonucu partinin ritmini kaybediyor. Her ne kadar 18... ♗b6+ 19 ♗e3 ♗xe3 20 ♗xe3 sonrasında oyununu beyazlar açısından avantajlı olsa da, kendisinin partiye devam etmek için daha iyi bir yöntemi yoktu. Dikkat ederseniz, Moğol oyuncu materyal kazancı elde etmek için her 'macera arayışı'na girdiğinde (14... ♗e4 ve 18...f6 hamleleriyle) büyük sıkıntılar yaşadı.

19 ♗xf6!

Belli ki siyahlar, IM Atakişi'nin bu yanıtını gözden kaçırmıştı.

19... ♗xe7?!

19... ♗a6 hamlesi biraz daha dirençliydi.

20 ♗f7

Ancak bu şekilde, çünkü siyah vezirin f8-kalesini savunmak için pasif bir noktaya getirilmesi beyazların saldırısının başarılı olması için önemlidir.

20... ♗e8 21 ♗af1!

Daha önceki birçok yazımda değindiğim gibi, 'hangi taşım çalışmıyor?' sorusu bizlere satranç mücadelelerimizde çok yardımcı olmaktadır. Bu konumda, beyazların 21 ♗af1 fikrini bulması o kadar da zor değildi, çünkü hamle mat tehdidiyle (ve dolayısıyla tempoyla) geliyor.

21... ♗g8 22 ♗h6!

Çok etkili. a1-h8 çaprazındaki zayıflık dolayısıyla, siyahlar file dokunamaz: 22...gxh6? 23 ♗xe5+ vs.

22... ♗g6

12 ♗f5 hamlesiyle başlayan g7-karesine baskı uygulama fikrini engellemek amacıyla. Fakat, her şeye rağmen...

23 ♟xg7+!

Bu defa da, son sıra zayıflıkları dolayısıyla siyahlar kaybediyor: 23...♟xg7 24 ♜f8+ ve 2 hamlede matla. IM Atakişi, böylece saldırısının son bölümünde '2 zayıflık prensibi'nden faydalanmış oldu.

1-0

Bir sonraki *Analiz* köşesinde görüşünceye dek, hoşçakalın.

Hazırlayan: FM Alper Efe ATAMAN